

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/339/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217697
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Lukáč
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217697.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Lukáča a členov senátu JUDr. Jána Bzdúška a JUDr. Martiny Balegovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 7C/31/2013-42 zo dňa 28.10.2014 a uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 7C/31/2013-66 zo dňa 08.01.2015, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 7C/31/2013-42 zo dňa 28.10.2014 potvrdzuje.

Žalovanému odvolačný súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odvolačný súd uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 7C/31/2013-66 zo dňa 08.01.2015 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd Nitra napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd uviedol, že žalobca sa návrhom podaným prostredníctvom právneho zástupcu zo dňa 28.09.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie titulom majetkovej škody sumu vo výške 125,- eur a titulom nemajetkovej ujmy sumu 440,- eur, ako aj k náhrade trov konania. Návrh odôvodnil tým, že súdny exekútor predložil návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu jeho povinnosti zaoberať sa danou žiadosťou a rozhodnúť o nej v rámci priznanej právomoci a v zákonom ustanovenej dobe do 15 dní odo dňa doručenia žiadosti. Exekučný súd napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia až dňa 28.01.2009 a to rozhodnutím o poverení. Nečinnosťou exekučného súdu vznikla žalobcovi majetková škoda vo výške 125,- eur, ktorá pozostáva z účelne vynaložených nákladov na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému v sume 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému v sume 40,- eur a na administratívne spracovanie textov v sume 15,- eur. Zároveň si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6

ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom okresného súdu.

Žalovaný zaslal súdu písomné vyjadrenie zo dňa 25.07.2013, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania. Poukázal na to, že návrh je zmätočný, keď žalobca síce podal písomný návrh a poukazoval na konkrétne dôkazy, žiadne dôkazy však sám nepredložil. Uviedol, že nie je jasný ani titul nároku na náhrady škody. Žalobca nepodnikol žiadne kroky pre odstránenie neželaného stavu v prieťahoch v konaní. Mal za to, že návrh je podaný predčasne, keď neuplynula 6 mesačná doba na predbežné prerokovanie nároku, v rámci ktorej žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť, na základe čoho žalovaný nepovažoval nárok za predbežne prerokovaný. Uviedol, že žalobca podal prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody 23.04.2012, pričom už 27.09.2012 bola súdu doručená žaloba vo veci a je teda zrejmé, že žalobca ju nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr. Žalovaný namietal aj premlčanie návrhu, keď k nesprávnemu úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť k obdobi pred dňom 23.04.2009 teda tri roky pred uplatnením si nároku v rámci predbežného prerokovania veci.

Prvostupňový súd vo veci vykonal dokazovanie, pričom z fotokópie exekučného spisu OS Levice sp. zn. 9Er/982/2008 zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor na súd dňa 03.11.2008. Exekučný súd vydal dňa 28.01.2009 poverenie, ktorým súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Súd mal zo zoznamu podaní, ktorý je uložený na správe súdu pod Spr/1001/2012, preukázané, že žalobca sa obrátil na príslušný orgán (Ministerstvo spravodlivosti SR) so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 25.05.2012. Z toho vyplýva, že žalobca uplatnil svoj nárok na súde pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie žiadosti, keď žalobný návrh bol doručený Okresnému súdu Levice dňa 28.09.2012.

Súd vykonaným dokazovaním fotokópiou spisu Okresného súdu Levice sp.zn. 9Er/982/2008 preukázané, že medzi podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 03.11.2008 (č.l. 1 pripojenej fotokópie exekučného spisu) a vydaním poverenia na vykonanie exekúcie dňa 28.01.2009 (č.l. 8 pripojenej fotokópie exekučného spisu), síce uplynula určitá doba, počas uvedenej doby však exekučný súd skúmal formálnu a materiálnu stránku vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, ktorý v danej veci bol exekučným titulom, a následne vydal poverenie na vykonanie exekúcie.

Postup exekučného súdu bol v súlade so zákonom, keď rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia dňa 28.01.2009, pričom uvedenú lehotu súd považuje za primeranú závažnosti veci.

Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, je oprávnený skúmať len Ústavný súd Slovenskej republiky. Súd pritom vychádza z platnej právnej úpravy, podľa ktorej existuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Všeobecný súd môže priznať náhradu škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. len v prípade, že o existencii zbytočných prieťahov bolo rozhodnuté na to oprávneným orgánom, ktorým je Ústavný súd Slovenskej republiky.

Pokiaľ súd konštatoval, že nesprávny úradný postup exekučného súdu nezistil a rovnako ani vznik škody na strane žalobcu v konaní preukázaný nebol, nebolo dôvodné, aby sa nezaoberal uplatneným nárokom žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď pre rozhodnutie o priznaní práva na nemajetkovú ujmu je základným predpokladom vznik ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

Žalobca uplatnil svoj nárok na súde síce pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie žiadosti, keď žalobný návrh bol doručený Okresnému súdu Levice dňa 28.09.2012, ale žalobný návrh nebol podaný predčasne, nakoľko počas súdneho konania šesťmesačná lehota na predbežné prerokovanie žiadosti uplynula a v konaní nebolo sporné, že žalovaná nárok popiera.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval v zákonom stanovenej lehote a z obsahu spisu je zrejmé, že mu žiadne trovy nevznikli.

Z právneho hľadiska súd vec posúdil podľa § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 z. č. 514/2003 Z. z. a § 41 ods. 1, 2, § 44 ods. 1, 2 z. č. 233/1995 Z. z.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom, nesprávneho právneho posúdenia veci, nedostatočne a neúplne zisteného skutkového stavu veci. Žalobca namietal, že prvostupňový súd rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z., čím súd de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Žalobca ďalej poukazoval na skutočnosť, že súd zamietol znalecké dokazovanie, čím mu objektívnym spôsobom znemožnil preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Podľa žalobcu súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a nie svojimi úvahami negovať právo na spravodlivý súdny proces a osobitne právo na prerokovanie veci v primeranom čase. Žalobca ďalej nesúhlasil s tým, ako prvostupňový súd vyhodnotil vznesenú námietku premičania. Je toho názoru, že k premičaniu práva nedošlo. Žalobca preto žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 OSP s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil vopred v zákone stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 OSP).

Rozsudok bol vyhlásený dňa 01.12.2015.

Predmetom odvolacieho konania je napadnutý rozsudok, ktorým prvostupňový súd Okresný súd Nitra žalobu žalobcu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že prvostupňový súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, riadne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že postupom prvostupňového súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Žalobca v odvolaní ostatne ani neuviedol a nekonkretizoval v čom, resp. akým postupom súdu mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom.

K aplikácii novej právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd vychádzal zo znenia tejto právnej úpravy účinnej v rozhodnom čase, pričom ani nezisťoval, či došlo k prieťahom v konaní. Žalobca navyše vznik škody a jej výšku nezdokladoval a nepreukázal, čím sa nenaplnil jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu. Z tohto dôvodu prvostupňový súd postupoval správne, keď znalecké dokazovanie za účelom eventuálneho stanovenia výšky škody nenariadil.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Predmetom odvolacieho konania bolo aj napadnuté uznesenie, ktorým súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20,-- eur.

Účelom súdnych poplatkov je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania. Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa Sadzobníka súdnych poplatkov ustanovený poplatok z návrhu, pričom v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie vo veci samej a poplatok sa vyberá podľa rovnakej sadzby ako v prvostupňovom konaní za podanie návrhu. Poplatková povinnosť vzniká už podaním odvolania. Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne postupoval, keď žalobcovi vyrubil súdny poplatok v sume 20,-- eur podľa položky 7a (i keď v uznesení nesprávne uviedol položku 1, písm. a/, čo ale žalobca v podanom odvolaní nenamietal) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, za podanie odvolania zo dňa 08.12.2014 proti rozsudku súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia a k tvrdeniam žalobcu v podanom odvolaní proti tomuto uzneseniu, odvolací súd uvádza, že do 30.09.2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdneho poplatku podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona. Od 01.10.2012 bolo toto ustanovenie (§ 4 ods. 1, písm. k/) zrušené. Keďže odvolacie konanie sa v predmetnej veci začalo podaním odvolania (zo dňa 08.12.2014), ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 14.11.2013, nemožno na odvolacie konanie aplikovať ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona v znení účinnom do 30.09.2012 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb.), ale je potrebné aplikovať ustanovenia zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania, t. j. 09.12.2014, kedy bolo súdu prvého stupňa doručené odvolanie žalobcu. Povinnosťou žalobcu bolo zaplatiť súdny poplatok pri podaní odvolania vo veci samej, ale nakoľko tak neurobil, súd mu poplatkovú povinnosť uložil uznesením.

Rozhodnutie o uložení poplatkovej povinnosti vydáva súd na predpísanom tlačive (vzor OSP č. 4a - výzva v zmysle ustanovenia § 10 vyššie citovaného zákona, vzor OSP č. 4 - uznesenie v zmysle ustanovenia § 12 vyššie citovaného zákona) a tak tomu bolo i v predmetnej veci. Súd teda konal na základe zákona a v súlade s ním a v žiadnom prípade nerozširoval okruh úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti ako to tvrdil žalobca v podanom odvolaní. Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa súdny poplatok vyberá zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom ak poplatkovej povinnosti podlieha podanie žaloby, podlieha jej i podanie odvolania. V prípade, ak by zákonodarca mienil nespôplatiť odvolacie konanie vo veciach týchto žalôb, bol by to v predmetnom zákone i upravil, napr. ako pri položke 13 Sadzobníka súdnych poplatkov, ku ktorej prislúcha poznámka, že v odvolacom konaní sa poplatky podľa tejto položky nevyberajú. Pri posudzovaní odvolania žalobcu proti uzneseniu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podanie odvolania, odvolací súd vychádzal výlučne z dôvodov vymedzených žalobcom v podanom odvolaní a z ich rozsahu. Pochybenie, ktorého sa súd prvého stupňa dopustil, keď namiesto položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov uviedol v napadnutom uznesení položku 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, žalobca v dôvodoch svojho odvolania nenamietal a toto pochybenie je možné napraviť vydaním opravného uznesenia (jedná sa o zrejmu nesprávnosť, resp. chybu v písaní), nakoľko uznesenie je vo výrokovej časti inak vecne správne.

Z uvedených dôvodov i odvolaním napadnuté uznesenie o uložení poplatkovej povinnosti za podanie odvolania, odvolací súd podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 224 ods. 1 a ustanovenia § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalovanému v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.